

Vantaan perhepäivähoito 40 vuotta

Perhepäivähoidon juhlavuosi Vantaalla

Katjamaria Halme

Vuonna 2014 tuli 40 vuotta siitä, kun kunnallinen perhepäivähoito alkoi Vantaan kaupungissa. Vietämme siis juhlavuotta!

Perhepäivähoidosta tuli kunnallinen päivähoitomuoto vuonna 1974. Aiemmin sitä oli kokeiltu Mannerheimin Lastensuojeluliiton aloitteesta. Perhepäivähoito alkoi kunnallisena toimintamuotona kehittyä yksityisestä, valvotusta perhepäivähoidosta päivähoitolain voimaan tultua. Monet perhepäivähoitajista aloittivat työn omien lasten hoidon ohella, ja aloite työhön tuli usein kunnan taholta. Perhepäivähoitajaksi ryhtyminen oli pitkään äidin valinta omien lastensa hoitamisen ohella.

Päivähoitolain tultua voimaan 1973 muodostui kunnallisten perhepäivähoitajien ammattikunta, joka alkuvuosina kasvoi nopeasti. Päivähoitopaikoista oli pulaa 1970-luvulla. 1970- ja 1980-luvut olivat perhepäivähoidon ammatillisen vahvistumisen aikaa. Uudessa ammatissa, etenkin hoitajan omassa kodissa tehtävän arkisen hoivatyön kohdalla on luonnollista, että ammatin vaatimukset ja arvostus ovat hakenneet paikkaansa ammattikentällä.

Kuvissa perhepäivähoidon arkea 1980-luvulla.

Asenteet ovat muuttuneet: arkista kotityön osaamista on alettu arvostaa. Näin on toteutunut ammatillistuminen, perhepäivähoitaja on kehittynyt kotiäidistä kasvattajaksi. Perhepäivähoitajien ammattitutkinto vahvistettiin vuonna 1990. Sisällöllisellä tasolla ammatin tehtävät ja vaatimukset ovat muuttuneet, ja tehtävien painotus on uusiutunut.

Vantaan perhepäivähoitajien jaosto perustettiin 1974. Se muutettiin varhaiskasvatusjaostoksi 2010 ja Päivähoitojaostoksi 2012. Vuonna 1974 Vantaalla oli 54 kunnallista hoitajaa, kun taas vuonna 1975 heitä oli jo 152 hoitajaa. Tammikuussa 2014 Vantaalla oli 80 kunnallista perhepäivähoitajaa. Heillä oli hoidossaan 289 lasta. Vantaalla perhepäivähoitajien lukumäärä on vähentynyt. Iso joukko on saavuttanut eläkeiän. Nykyisistäkin perhepäivähoitajista osa siirtyy eläkkeelle kymmenen vuoden kuluessa. Ala ei houkuttele enää samalla tavoin kuin ennen. Tällä hetkellä perhepäivähoitajina työskentelevistä "vanhimmat" ovat tulleet työhön vuonna 1974.

Perhepäivähoito on haluttu, kodinomainen hoitomuoto. Se on saanut asiakaskyselyissä parhaimmat pisteet jo 10 vuoden ajan. Helsingin yliopiston kymmenessä Etelä-Suomen kunnassa toteuttamassa tutkimuksessa keväällä 2012 perhepäivähoito sai päiväkotejakin myönteisimpiä arviointeja. Tutkimustulosten mukaan päivähoito on kokonaisuutena ottaen erittäin laadukasta niin lasten kuin vanhempienkin mielestä. Siksi on häkellyttävää huomata, että perhepäivähoidon arvioivat niin lapset kuin vanhemmatkin vieläkin positiivisemmin. Havainnoiduissa toiminnoissa on positiivisia piirteitä. Lapset viihtyvät hyvin perhepäivähoidossa. Vanhemmat kokevat tulevansa huomioituksi ja vanhemmat arvioivat myös toiminnan suhtautumisen lapsiin olevan laadukasta.